
136– Norsk olje og gass Anbefalte retningslinjer for sameksistens med fiskerisektoren i forbindelse med seismiske undersøkelser

Original versjon

INNHold

INNHold	2
1 FORORD	3
2 FORMÅL	4
3 REFERANSER.....	5
4 RELEVANTE INSTANSER.....	6
5 ANBEFALTE TILTAK I TIDLIG PLANLEGGINGSFASE.....	7
6 ANBEFALTE TILTAK UNDER PLANLEGGING AV OPERASJONEN	9
7 ANBEFALTE TILTAK UNDER GJENNOMFØRING AV SEISMISK INNSAMLING	11
VEDLEGG 1	12

1 FORORD

Disse Norsk olje og gass retningslinjen er utarbeidet i samarbeid med norsk avdeling i International Association of Geophysical Contractors (IAGC). I utarbeidelsen har Norsk olje og gass konsultert Fiskeri- og Kystdepartementet, Olje og Energidepartementet, Oljedirektoratet, Fiskeridirektoratet, Havforskningsinstituttet, Norges Fiskarlag og Norges Kystfiskarlag. Retningslinjen er anbefalt av Norsk olje og gass' arbeidsgruppe for samhandling med fiskerisektoren og av Norsk olje og gass' utvalg for konsesjonspolitikk. Videre er den godkjent av Norsk olje og gass' administrerende direktør.

Arbeidsgruppen som har utarbeidet retningslinjen har bestått av følgende medlemmer:

Kolbjørn Sæther, A/S Norske Shell (leder)
Sissel Knudsen, BP Norge
Kristin Greig King, Edison International SPA
Benedicte Myhre, Maersk Oil Norway A/S
Dag Helland-Hansen, Idemitsu Petroleum Norge A/S
Håvard Åsli, Dolphin Geophysical
Erling Kvadsheim, Norsk olje og gass

Ansvarlig fagsjef i Norsk olje og gass er Fagsjef konsesjonspolitikk som kan kontaktes via Norsk olje og gass' sentralbord +47 51 84 65 00.

Denne retningslinjen er utviklet med bred bransjedeltagelse fra interesserte parter i den norske petroleumsindustrien og eies av den norske petroleumsindustrien representert av Norsk olje og gass. Administrasjonen er lagt til Norsk olje og gass.

Norsk olje og gass
Vassbotnen 1, Sandnes
Postboks 8065
4068 Stavanger
Telefon: + 47 51 84 65 00
Telefaks: + 47 51 84 65 01
Hjemmeside: www.norskoljeoggass.no
E-post: firmapost@norog.no

2 FORMÅL

Formålet med denne retningslinjen er å bidra til bedre sameksistens mellom petroleumsindustrien og fiskerisektoren gjennom å gi råd til operatørene ved planlegging og gjennomføring av innsamling av seismikk.

Petroleumsvirksomheten er Norges største næring, og det drives utstrakt virksomhet i de fleste norske havområdene. Norge har også et utstrakt fiskeri etter en rekke arter. Fisket foregår i alle norske farvann. Norske myndigheter og nordmenn flest anser det som en forutsetning for petroleumsvirksomhet i Norge at den skjer i en god sameksistens med fiskerisektoren. Dette gjelder ikke minst innsamling av seismikk, som er den aktiviteten som har størst potensial for å komme i konflikt med fiskeriaktivitet. Petroleumsnæringen i Norge betrakter god sameksistens med fiskeriene som en del av sin «licence to operate». Retningslinjen inneholder en rekke råd og forslag til hvordan god sameksistens kan oppnås.

3 REFERANSER

Sentrale dokumenter som bidrar til å regulere sameksistensen mellom de to næringene omfatter:

- Norsk olje og gass-retningslinje 126; Anbefalte retningslinjer for fiskerikyndiges involvering og deltagelse i seismiske undersøkelser om bord i seismiske fartøy i norske farvann (i samarbeid med IAGC).
<http://www.norskoljeoggass.no/no/Publikasjoner/Retningslinjer/Seismikk--og-bronndataSeismic-and-well-data/126/>
- FOR 1997-06-27-653: Forskrift til lov om petroleumsvirksomhet (Petroleumsforskriften) <http://lovdata.no/cgi-wift/wiftldles?doc=/usr/www/lovdata/for/sf/oe/oe-19970627-0653.html>
- FOR 2001-06-18 nr 749: Forskrift for ressursforvaltning i petroleumsvirksomheten (Ressursforskriften) <http://www.lovdata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-20010618-0749.html>
- FOR 2008-12-12 nr 1357: Forskrift til lov 29. November 1966 nr. 72. Om petroleumsvirksomhet kapittel 8 om erstatning til fiskere. <http://www.lovdata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-20081212-1357.html>
- FOR 1975-12-01 nr 05: Forskrift om forebygging av sammenstøt på sjøen (Sjøveisreglene) <http://www.lovdata.no/for/sf/nh/xh-19751201-0005.html>
- LOV-2008-06-06-37 Havressurslova. <http://www.lovdata.no/all/tl-20080606-037-0.html>

4 RELEVANTE INSTANSER

Oljedirektoratet

Oljedirektoratet er underlagt Olje- og energidepartementet. Seismiske undersøkelser er underlagt rapportering til Oljedirektoratet. Undersøkelsen skal meldes til Oljedirektoratet i forkant etter gjeldende regler, det samme gjelder endringer i planene og avslutning av undersøkelsen. Oljedirektoratet ser til at følgende institusjoner kan gi innspill:

- Fiskeridirektoratet
- Havforskningsinstituttet
- Forsvaret

Oljedirektoratet gir tilsvaret til operatøren. Dette inneholder Oljedirektoratets vurdering samt eventuelle kommentarer fra Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet.

Fiskeridirektoratet

Fiskeridirektoratet er underlagt Fiskeri- og kystdepartementet. Fiskeridirektoratet mottar melding om seismiske undersøkelser via Oljedirektoratets system for melding av slike. Fiskeridirektoratet gjør en vurdering av forventet fiskeriaktivitet i det planlagte tidsrommet i det aktuelle området, vurderer i hvilken grad fiskeriene kan bli påvirket av den seismiske undersøkelsen og hvorvidt seismikkfartøyet bør ha fiskerikyndig bemanning.

Havforskningsinstituttet

Havforskningsinstituttet er et nasjonalt, rådgivende forskningsinstitutt, eid av Fiskeri- og kystdepartementet. Instituttet driver forskning og rådgivning knyttet til marine økosystem og akvakultur. Havforskningsinstituttet er høringsinstans angående seismiske undersøkelser og mottar melding om slike via Oljedirektoratets system for melding av seismiske undersøkelser. Havforskningsinstituttet gir en ressursbiologisk vurdering (gyting, konsenstrert gytevandring, fiskebestand osv.) for det planlagte tidsrommet i det aktuelle området.

Kystvakten

Kystvakten er en del av Sjøforsvaret og har ansvar for overvåking og kontroll av den maritime aktiviteten i norsk område, herunder også fiskeri og seismiske undersøkelser.

Norges Fiskarlag

Landsdekkende interesseorganisasjon for fiskere. Har sju regionlag og to gruppeorganisasjoner, som igjen har en rekke lokallag.

Fiskebåtredernes Forbund

Interesse- og arbeidsgiverorganisasjon for den norske havfiskeflåten. Organisasjonen er tilknyttet Norges Fiskarlag.

Norges Kystfiskarlag

Landsdekkende interesseorganisasjon for kystfiskere. Har en rekke lokallag.

Pelagisk forening

Faglig interesseorganisasjon for fiskebåtrederier.

5 ANBEFALTE TILTAK I TIDLIG PLANLEGGINGSFASE

Operatøren for innsamlingen bør, i så god tid som mulig før den planlagte innsamlingen, gjerne året i forveien og seinest tidlig det samme året, sette seg grundig inn i alle relevant forhold for undersøkelsen. Viktige momenter på dette tidspunktet er:

1. Etablere en oversikt over alle interessenter.
2. Etablere oversikt over annen innsamlingsaktivitet¹ som er planlagt i det samme området på den samme tiden.

Det oppfordres til å kontakte operatører for nærliggende utvinningstillatelser for å se på mulige samarbeidsgevinster, blant annet for å unngå å komme i konflikt med fiskeriaktivitet.

3. Etablere oversikt over fiskeriaktivitet og eventuell gyting eller konsentrert gytevandring i det aktuelle området.

En tidlig henvendelse til Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet med kart over innsamlingsområde (inkludert snuområdene) og hvilken type seismikk som er planlagt er nyttig. Fiskeridirektoratet kan gi informasjon om mulig fiskeriaktivitet i området samt oversikt over tidligere fiskeriaktivitet på tilsvarende tidspunkt. Havforskningsinstituttet kan gi informasjon om gytefelt, gyteperioder og om konsentrerte gytevandring.

Det kan også være relevant å be om et samlet møte med Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet så snart planer for innsamling er lagt. Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet kan gi informasjon og «tidlige» råd om tidsperioder hvor innsamling av seismikk frarådes. Dette er det viktig å ta med i vurderingen av når innsamlingen skal fastsettes.

4. Etablere kontakt med relevante fiskeriorganisasjoner.

Det anbefales å informere Norges Fiskarlag om den planlagte innsamlingen. Fiskarlaget vil kunne gi råd om hvordan den spesifikke operasjonen bør håndteres i forhold til fiskerivirksomheten, og om det vil være formålstjenlig å involvere regionale fiskarlag.

Det kan være relevant også å informere Norges Kystfiskarlag om aktivitet i områder hvor Kystfiskarlaget organiserer mange fiskere.

5. Bevisstgjøre egen organisasjon om forholdene rundt innsamling av seismikk i Norge.

Mange oljeselskap og seismikkselskap har mye av sin erfaring fra andre land og andre havområder. Det er viktig at hele organisasjonen er innforstått med de forventningene til sameksistens med fiskerisektoren som gjelder i Norge. Både når det gjelder å søke råd i planleggingen og når det gjelder involvering under selve operasjonen. Norsk olje og gass kan gi råd om slik bevisstgjøring ved behov.

¹ Det arbeides for tiden (høsten 2012) med å etablere et årlig kontaktmøte hvor seismikkselskap og operatører kan utveksle informasjon om planlagt aktivitet.

Det er viktig at den aktuelle ledelsen også har et avklart forhold til hvilke kommersielle konsekvenser stans av innsamling på grunn av fiskeriene kan medføre.

6 ANBEFALTE TILTAK UNDER PLANLEGGING AV OPERASJONEN

I den konkrete planleggingen bør følgende tas særlig hensyn til:

1. Ta hensyn til prinsippene i denne retningslinjen når det skal inngås kontrakt om en innsamling.

Det er viktig at disse prinsippene gjenspeiles både i anbudsinvitasjonen og i kontrakten. I områder med særlige begrensninger eller særlig stor aktivitet må tidsrammene for undersøkelsen komme tydelig fram i anbudsinvitasjonen slik at kontraktøren også kan ta høyde for det i sitt tilbud. I noen år har det vært stort fokus på konflikter med dorgefisket etter makrell i Nordsjøen i august-september. Dette må det tas tilbørlig hensyn til.

2. Melde inn seismiske undersøkelser til Oljedirektoratet i henhold til gitte tidsfrister.

For tiden skal innsamling varsles innen 5 uker før planlagt oppstart. Endringer i innsamlingstiden påvirker ofte fiskernes planer og er en viktig årsak til sameksistensproblemer. Ved endringer av planlagt periode og innsamlingsområde må endringsmelding sendes så tidlig som mulig.

3. Vurdere tilsvaret fra Oljedirektoratet nøye.

Vær nøye med å lese alle vedlegg og kommentarer. Ta Fiskeridirektoratets og Havforskningsinstituttets kommentarer med i vurderingen. Dersom kommentarene er omfattende bør det vurderes møte med gjeldende part for oppklaring. Be gjerne om råd fra Norsk olje og gass eller operatører som har god erfaring med å håndtere seismikk/fiskeri-utfordringen.

4. Etablere oversikt over kontaktpersoner og retningslinjer for varsling.

Sikre informasjonsflyt mellom alle parter (identifiserte interessenter internt og eksternt). Oljedirektoratet skal varsles i tilfelle konflikt med fiskerinæringen.

5. Planlegge for uforutsette hendelser.

Diskuter mulige scenarioer, inkludert konsekvenser ved forsinkelser/opphold. Bevisstgjør og sikre gode holdninger internt. Forbered varsling av interessenter. Inkluder midler til standby-tid på grunn av fiskeriaktivitet i budsjettet, og etabler finansiell autorisasjon på operativt nivå knyttet til uønskede hendelser.

6. Engasjere fiskerikyndig.

Oversikt over godkjente fiskerikyndige ligger tilgjengelig på Oljedirektoratets nettsider. Fiskerikyndig skal meldes inn til Oljedirektoratet i henhold til gjeldende frister (for tiden 5 dager før oppstart).

Bevisstgjør egen organisasjon og kontraktører om fiskerikyndigs ansvar og rolle. Fiskerikyndig skal være primærkontakt mot fiskere under operasjonen. Ref. Norsk olje og gass/IAGC retningslinje for fiskerikyndiges involvering og deltagelse i seismiske undersøkelser om bord i seismiske fartøy i norske farvann (Vedlegg 1 viser et utdrag av retningslinjen).

Informér fiskerikyndig grundig om forhold rundt den konkrete innsamlingen, innmeldingen til Oljedirektoratet og kommunikasjonen med Fiskeridirektoratet og eventuelle fiskarlag.

Det anbefales at alle involverte i operasjonen, inkludert fiskerikyndig og følgebåtpersonell, deltar på mobiliseringsmøte. Det er viktig å tydeliggjøre operatørens holdning med hensyn til sameksistens med fiskerivirksomhet.

7. Spesielle tiltak.

I forbindelse med innsamling i områder med dorgefiske etter makrell, eller tilsvarende klyngefiske, bør det vurderes å knytte til seg uavhengige personer med særlig fiskerikompetanse i den delen av organisasjonen som er ansvarlig for innsamlingen. Gjerne i samarbeid med andre operatører i området dersom det er relevant. Formålet er å gi råd under operasjonen samt at fiskerieksperten kan holde direkte kontakt med fiskere i området og med den fiskerikyndige om bord.

Operatøren bør i slike tilfeller etablere en ekstra tett dialog med representanter for fiskerinæringen, gjerne i samarbeid med andre operatører i området.

7 ANBEFALTE TILTAK UNDER GJENNOMFØRING AV SEISMISK INNSAMLING

Det må tilstrebes at innsamling av seismikk og fiskerivirksomhet skal kunne foregå med minst mulig påvirkning av hverandre. Det skal utøves godt sjømannskap og det skal tas tilbørlig hensyn til hverandre på feltet. Viktige momenter under innsamlingen er:

1. Send de pålagte meldinger om innsamling til Oljedirektoratet i henhold til gjeldende frister.
2. Bruk fiskerikyndig på en god måte.

Kontakten med fiskere på feltet skal så langt som mulig skje gjennom fiskerikyndig. Eventuelle følgebåter skal forholde seg passiv i forhold til fiskefartøy, jfr. Ressursforskriften § 5. De skal følgelig ikke være førstekontakt med fiskebåter innenfor det aktuelle området og skal ikke kontakte fiskefartøy uten at det er avtalt med fiskerikyndig. Se også avsnitt 6, punkt 7, over.

3. Seismikkfartøy skal holde forsvarlig avstand fra fartøyer som driver aktivt fiske.

Se Ressursforskriften, § 5 Fartøy som foretar seismisk undersøkelse på norsk kontinentalsokkel, og De internasjonale sjøveisreglene, regel 18. Forholdet mellom fiskeri og annen virksomhet er også omtalt i Havressursloven, § 24.

For å unngå manøvrer som får konsekvenser for innsamlingen må det etableres god kommunikasjon med fiskebåter i området. Fleksibilitet og godt sjømannskap er viktig.

Det skal forventes at også fiskebåtene tar tilbørlig hensyn til innsamlingen i sin utøvelse av fisket. Dette skjer på en god måte i de aller fleste tilfeller. Dersom en nærsituasjon mellom seismikk- og fiskefartøy skulle oppstå, så er det de internasjonale sjøveisreglene, Regel 18 a og c som gjelder²

4. Dersom særlige situasjoner i forbindelse med fiskeriaktivitet likevel oppstår:

- Underrett Oljedirektoratet så tidlig som mulig. Vurder også å underrette Kystvakten og Fiskeridirektoratet, i samforståelse med Oljedirektoratet.
- Sikre at ledelsen og informasjonsapparatet i selskapet holdes løpende informert.
- Oppretthold god kommunikasjon med fiskernes organisasjoner.
- Sikre at kompetansen som ligger hos fiskerikyndig blir benyttet.
- Søk råd hos Norsk olje og gass eller oljeselskap/seismikkselskap med god kompetanse på seismikk/fiskeri-problemløsning.

² *Utdrag av de internasjonale sjøveisreglene, regel 18:*

Unntatt hvor regel 9, 10 og 13 krever noe annet:

- (a) skal et maskindrevet fartøy underveis holde av veien for:
(iii) et fartøy som holder på med å fiske

- (c) skal et fartøy som holder på med å fiske mens det er underveis så vidt mulig holde av veien for:
(ii) et fartøy som har begrenset evne til å manøvrere

VEDLEGG 1

Utdrag fra Norsk olje og gass retningslinje 126: Anbefalte retningslinjer for fiskerikyndiges involvering og deltagelse i seismiske undersøkelser om bord i seismiske fartøy i Norske farvann

Daglig operasjon

Den fiskerikyndige skal involveres i utarbeiding av den daglige innsamlingsplanen. Gjennom god dialog mellom den seismiske operasjonen og fiskeriene skal det tilstrebes at den seismiske operasjonen i minst mulig grad påvirker pågående fiskerier i området.

Arbeidsspråket ombord er normalt engelsk.

Dersom det i løpet av et tokt byttes fiskerikyndig én eller flere ganger, skal det legges til rette for at det skjer en erfaringsoverføring hver gang ny fiskerikyndig kommer ombord.

Samarbeidsavtalen med Kystvakten

Det gjøres oppmerksom på at det er inngått en avtale mellom Kystvakten, Fiskeridirektoratet og Oljedirektoratet for styrket samarbeid. Avtalen regulerer:

- Kystvaktens rolle som primærkontakt for fiskerikyndig person.
- Varslingsprosedyre ved fare for hendelser eller oppståtte hendelser.
- Informasjon eller råd til fiskerikyndig person.

Prosjektplan

Den fiskerikyndige skal inkluderes i prosjektplanen herunder navn, kontaktdetaljer, firma etc.

Prosjektplanen skal omtale forventninger til fiskeriaktivitet og metoder, og denne delen av planen skal forelegges for fiskerikyndige for gjennomsyn på et så tidlig stadium som mulig.

Det bør tilstrebes at fiskerikyndige eller dennes selskap bidrar med informasjon om forventet fiskeriaktivitet i det angjeldende området slik at dette kan tas hensyn til i prosjektplanen.